

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 470-1919)

Originalt emne

Gader

Gader/Gader, Gangstier og Veje i Almindelighed

Uddrag fra byrådsmødet den 23. oktober 1919 - side 2

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 470-1919)

Skrivelse fra "Komiteen til Bedømmelse af Konkurrenceplaner vedrørende Markjorderne Nord og Vest for Byen",

Følgende Indstilling forelaa:

"Man tillader sig herved at meddele, at de ved Konkurrencen angaaende Bebyggelsen af Markjorderne Vest og Nord for Byen indkomne 4 Projekter d. 15. d. ere blevne bedømte af den dertil valgte Komite med følgende Resultat:

1. Præmie, 5000 Kr., tildeltes et med Mærket "A & J." betegnet Projekt, indsendt af Ingeniør A. Klixbüll, København.

2. Præmie, 3500 Kr., tildeltes et med "Fremsyn" mærket Projekt, indsendt af Ingeniør Johannes Børge og Arkitekt Rosendahl Langballe, København.

Dernæst indstillede Komiteen at et af Arkiterne E. Jensen og J. Thorsen indsendt Projekt mærket: "Motto: Lux" indkøbes for 1000 Kr.

Projekterne ville i de kommende 14 Dage være offentlig udstillede i Sundhedskommissionens Værelse paa Tinghuset.

Programmet for Konkurrencens Afholdelse og Bedømmelseskomiteens Votum følger

hoslagt".

"Ved det den 1. Oktober 1919 efter det hermed følgende Program af Februar 1919 afholdte Konkurrence, vedrørende: "Tilvejebringelsen af en Gade- og Bebyggelsesplan for én Del af Aarhus nord for Aarhus Aa" indkom 4 Projekter, mrkt.

1."A & J."

2."Fremsyn".

3."Domus".

4."Lux".

Efter at have gennemgaaet disse 4 Forslag skulle vi bemærke følgende:

De to førstnævnte Forslag have nøje respekteret de i Programmet Pkt. 5 opstillede Ønsker og Krav med Hensyn til eksisterende Bebyggelse, projekterede og udførte Gadeanlæg samt Udstykninger, medens de to sidstnævnte Forslag ikke paa disse Punkter have underordnet sig Programmets Krav, hvorfor de ikke kunne komme i Betragtning ved Præmiefordelingen.

Projekt mrkt. "A & J." fremdrager paa en heldig Maade de eksisterende Radialveje og supplerer dem med en ny fortrinlig Radialvej beliggende omtrent midt imellem Niels Ebbesens Vej (Randers Landevej) og Viborg Landevej.

I Forbindelse med den af Byen allerede forudsete indre Ringgade er der projekteret et godt System af ydre Ringgader, som paa en heldig Maade danner en Forbindelse mellem Riis Skov, Marselisborg Skov og de mellemliggende Parkanlæg.

Paa en overlegen Maade ere disse Gader lagte saaledes, at de danner en sluttet Ring paa Byens Grund uden at berøre "Vesterengs" Jorder.

Ved den endelige Projektering vilde det være ønskeligt, om Udsigten til Aarhus Bugten

f. Eks. fra det højtliggende Krydsningspunkt mellem den ydre Ring og Niels Ebbesensvej blev bevaret gennem brede Avenuer (uden Træer), lav Bebyggelse m. m.

Gadenettet slutter sig paa en heldig Maade til de eksisterende Skel og ældre Bebyggelser. I den sluttede Bebyggelse har Gaderne overvejende en gunstig Beliggenhed (Nord og Syd), medens Gadenettet i den aabne Bebyggelse danner en passende Modsætning hertil.

Parkerne ere velvalgte og godt fordelte over Terrainet. Den foreslaaede og heldige

Udvidelse af den botaniske Have knytter denne nærmere til Byens Centrum og vil sikkert blive af stor Betydning for Byen.

Sportspladsen nordvest for Fodfolkskasernen giver gode Trainingsbaner i Nærheden af Byens Centrum og sikrer en fri Udsigt fra den bagved liggende Park.

Flyvepladsen ligger ganske vist noget fjernt fra Byen; men Mulighed for gode Forbindelser til Byen er tilstede.

Det vilde muligvis have været ønskeligt, om der langs Kommunens Grænse mod Nord kunde have været tilvejebragt et grønt Bælte mellem Riis Skov og Flyvepladsen.

Kirkegaarden ligger bekvemt for Byens Befolkning med Adgang fra 2 Hovedveje og er af passende Størrelse.

Forslaget indeholder et passende Antal mindre, grønne Pladser, vel fordelte over Arealet indenfor den sluttede Bebyggelse.

Nogle af de foreslaaede Torve er vel store, og da de ikke alle ligge paa Arealer tilhørende Kommunen maaske vanskelige at gennemføre.

Der er gennemgaaende reserveret gode Pladser for offentlige Bygninger; særlig er der taget Hensyn til at tilvejebringe en værdig Plads for et eventuelt Universitetskompleks.

Den høje sluttede Bebyggelse kunde mulig have været indskrænket noget, ligesom det maa siges, at der savnes Anvisning paa nye Industrikvarterer.

Det gode System af Hovedveje muliggør gunstige Sporvejsforbindelser mellem den nye og den gamle By.

Under Hensyn til det stærkt kuperede Terrain er de foreslaaede Længdeprofiler af Gaderne i det væsentlige tilfredsstillende.

Som Helhed maa det siges, at Projektet er vel gennemtænkt, med et let overskueligt Gadenet, og Enkelthederne er saa omhyggelig behandlede, at Projektet kan danne et fortrinligt Grundlag for Byens fremtidige Planlægning.

Projektet mrkt. "Fremsyn" bibeholder de eksisterende Radialveje uden Forsøg paa yderligere at supplere disse.

Foruden den forudsete indre Ringgade er der nær Byens Grænse tilvejebragt en ydre Ringvej, som imidlertid afskærer et Hjørne af "Vesterengs" Jorder og derfor forudsætter en

Overenskomst om dette Punkt.

Endvidere er tilvejebragt en Hovedtværvej fra Viborg Landevej til Riis Skov samt vinkelret paa denne en Boulevard i nordvestlig Retning ud til en projekteret Flyveplads.

Noget godt Sammenspil mellem disse projekterede Hovedveje og de eksisterende Radialgader er ikke opnaaet.

Den antydede Ide at føre den indre Ringgade paa en Bro over Fabrikvarteret ved Silkeborg Landevej er ikke gennemarbejdet i sine Enkeltheder, men fortjener sikkert nærmere Overvejelse.

Gadenettet slutter sig gennemgaaende til de eksisterende Skel og den ældre Bebyggelse, men mangler Fasthed og tilstrækkelig Hensyntagen til. Solretningen.

De mange Smaaaveje ud til Nabokommunerne særlig mod Syd og Vest er uheldige, bl.

a. fordi de ikke angive bestemte Trafiklinier mellem disse og Byen.

Parkarealets Størrelse er passende ; men Fordelingen er mindre heldig; saaledes er en Park i Forbindelse med Kirkegaarden og det vedliggende Villakvarter næppe nødvendig, medens der savnes Parkareal i den sluttede Bebyggelse, og en rigeligere Udvidelse af botanisk Have vilde have været ønskelig.

Parkanlægget ved Nordgrænsen er tilfredsstillende, men burde have været ført over til Forbindelse med Riis Skov.

Flyvepladsen er anbragt paa et Areal, som ikke tilhører Kommunen, og Forbindelsen dertil er noget mangelfuld.

Kirkegaarden er smukt ordnet, men Adgangen noget ubekvem for Befolkningen.

Smaa grønne Pladser i de sluttede Kvarterer savnes i nogen Grad.

For offentlige Bygninger er anvist for faa Pladser, og de er ikke alle lige godt indbyggede i Gadenettet. Pladsen for et eventuelt Universitet er mindre heldig valgt og ligger desuden paa private Grunde.

Til sluttet Bebyggelse er udlagt for store Arealer, ligesom man føler Savnet af mere Industri kvarter.

Sporvejslinier vil i al Almindelighed kunne placeres i Gadenettet, dog savnes gode Forbindelser mellem Byen og Flyvepladsen.

Længdeprofilerne er udarbejdet med Omhu og giver gode Stigningsforhold

Projektet i sin Helhed er godt og omhyggeligt gennemarbejdet.

Projektet mrkt. "Lux". Forslagets bærende Ide at danne et Bycentrum med Radial- og Ringgader uden væsentlig Hensyntagen til den ældre By er forfejlet. Man maa dog anerkende den Bestræbelse, der er udfoldet for fra et fremtrædende Højdepunkt i Bydelen at tilvejebringe Udsigtslinier over den ældre By og Bugten.

Det i Forslaget antydede store Fabrikkvarter imod Vest vil det sikkert være vanskeligt at skaffe Jernbaneforbindelse, ligesom Driften her vil blive meget kostbar.

Projekt mrkt. "Domus" har ingen Tilknytning til det kuperede Terrain og kun i ringe Grad til den for Haanden værende Bebyggelse.

I Henhold til ovenstaaende Bemærkninger indstille undertegnede at belønne det med A. & J. s betegnede Projekt med 1ste Præmie, det med "Fremsyn" betegnede med 2den Præmie samt at indkøbe det med "Lux" betegnede Forslag for en Sum af 1000 Kr."

Indstillingen vedtoges.

